

รวมพลังอาสา

ฟื้นฟูสภาพทางสังคม

แก่ผู้ติดยาเสพติดและผู้ผ่านการบำบัดรักษา

<<ชีวิตดี 4 พลังกรุณา อาสาฟื้นฟูสภาพสังคมดี>>

(บทความออนไลน์ 2567-ปรับแก้ไข)

โดย ดร.พิศมัย ทองเที่ยง ผู้เขียน/ผอ.สมบัติ เทพเสนา, ดร.ชูลีพร พิเศษกุล ที่ปรึกษา

เว็บไซต์คลังข้อมูลดิจิทัลด้านคุณธรรมความดี ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

<https://dl.moralcenter.or.th> และ App. Moral Touch

สนับสนุนโดยหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

QR Code คลังองค์ความรู้-พิศมัย

รวมพลอาสาฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติดและผู้ผ่านการบำบัดรักษา

<<ชีวิต 4 พลักรรณา อาสาฟื้นฟูสภาพสังคม>>

(บทความออนไลน์ 2567-ปรับแก้ไข)

ดร.พิศมัย ทองเที่ยง* ผู้เขียน

ผอ.สมบัติ เทพเสนา**, ดร.ชูลีพร พิเศษกุล*** ที่ปรึกษา

1. เริ่มต้นจากมาทำความเข้าใจการฟื้นฟูสภาพทางสังคม?

ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพของประชาชน ซึ่งนับเป็นมูลค่าความสูญเสียมหาศาล จะเห็นว่าสิ่งสำคัญของแก้ไขปัญหายาเสพติด คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการพยายามลด ละ เลิกใช้ยาเสพติด หรือการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด หรือการอยู่ในความดูแลของระบบสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง อันเป็นการแก้ไขปัญหามีความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับแต่ละคน โดยการฟื้นฟูสภาพทางสังคมเป็นการแก้ปัญหาที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้ติดยาเสพติดและผู้ผ่านการบำบัดรักษา (ผู้ขอรับการฟื้นฟู) ที่ตรงประเด็น สอดรับกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 - 2570) แผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล (Quick win) ที่มุ่งเน้นการติดตาม ช่วยเหลือ ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด รวมถึงผู้มีอาการทางจิตจากยาเสพติด ให้ได้รับการดูแลอย่างครบวงจรและเหมาะสมกับแต่ละบุคคล

การฟื้นฟูสภาพทางสังคม เริ่มจากทำความเข้าใจความหมายสาระสำคัญก่อน ซึ่งตามกฎหมายกระทรวงสาธารณสุขได้ให้ความหมายว่าเป็นการสงเคราะห์ สนับสนุน ให้ผู้ขอรับการฟื้นฟูได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นไม่ว่าจะเป็นทางด้านที่อยู่อาศัย การศึกษา อาชีพ และการติดตาม ดูแล ช่วยเหลือจนผู้ขอรับการฟื้นฟูสามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข โดยการดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุขจากการลงพื้นที่ การประชุมหารือ และการนำเสนอบทเรียนการดำเนินงาน จะเห็นว่าปัจจัยส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ผู้ขอรับการฟื้นฟู/เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีชีวิต/การทำงานสุขสำเร็จดี คือ การน้อมนำหลักพุทธธรรม ได้แก่ หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 คือ 5 หลักพรหมวิหาร 4 และหลักสังคัตถุ 4 ของพระโคตมพุทธเจ้า มาช่วยให้ชีวิต/การทำงานถูกต้องดีงามมีจิตคิดพร้อมช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์ หลอมรวมกับศาสตร์พระราชา ได้แก่ หลักการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร (ในหลวงรัชกาลที่ 9) สืบสาน รักษา ต่อยอดหลักการทำงานของพ่อ ด้วยการทำงานจิตอาสาพระราชทาน โดยพระบาทสมเด็จพระ

* นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. < E-mail: phitsamait@oncb.go.th หรือ phit1975@gmail.com >

** ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาสารสนเทศด้านลดอุปสงค์ สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.

*** ผู้เชี่ยวชาญด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนเชี่ยวชาญ) สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.

พระปรเมนทรมหาอภิมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (ในหลวงรัชกาลที่ 10) ช่วยให้ชีวิตมีความพอดีและมีจิตสาธารณะพร้อมช่วยกันพัฒนาการทำงานสู่ความเป็นเลิศ มาเป็นหลักปฏิบัติในชีวิตและการทำงาน เพื่อพบความสุขสำเร็จดียิ่ง อันเป็นหลักสากลปรับใช้ได้กับทุกคน หรือผู้นับถือศาสนาอื่นสามารถนำหลักคำสอนทางศาสนาของตนมาปรับใช้ให้เหมาะกับบริบทการใช้ชีวิตและการทำงานของตนเองได้เช่นกัน โดยทั้งหมดนี้นำมาสังเคราะห์แบบอุปนัยตกผลึกเป็นองค์ความรู้ <<ชีวิตดี 4 พลังกรุณา อาสาฟื้นฟูสภาพทางสังคม>> มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน เติมเต็มชีวิตของผู้ขอรับการฟื้นฟูให้ถูกต้องดีงาม มีคุณภาพชีวิตดีปลอดภัย ยาเสพติด รวมทั้ง เพื่อพัฒนากลไกการดำเนินงานให้มีศักยภาพพร้อมให้บริการอาสาฟื้นฟูสภาพทางสังคมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สนับสนุนให้ประชาชนทุกช่วงวัยมีศักยภาพพร้อมแข่งขัน พัฒนาเศรษฐกิจ สังคมของประเทศให้เจริญก้าวหน้า มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ด้วยศาสตร์พระราชา

"การพัฒนาคุณภาพชีวิต คือ การฟื้นฟูสภาพสังคม"

2. ชีวิต 4 ด้าน ที่พิจารณาสนับสนุนฟื้นฟูสภาพทางสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ขอรับการฟื้นฟูให้ดีขึ้น => 4 พลังภูมิชีวิตบวกดี

ชีวิตกับ 4 ด้าน ในการสนับสนุนฟื้นฟูสภาพทางสังคมของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมจะพิจารณาสนับสนุน ส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพทางสังคมด้านใดบ้างนั้น จะพิจารณาจากความต้องการและความเหมาะสมของผู้ขอรับการฟื้นฟูแต่ละคน โดยสามารถได้รับสิทธิในการช่วยเหลือด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน อันจะเป็นภูมิบวกและดีให้กลับคืนมาใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข ดังนี้

👉 **ดี 1** ด้านครอบครัวและชุมชน เป็นการช่วยสร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดีให้กับครอบครัวของผู้ขอรับการฟื้นฟู โดยจะส่งเสริม สนับสนุน ให้ครอบครัว และชุมชนของผู้ขอรับการฟื้นฟูเข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดรักษา ติดตาม ดูแล และช่วยเหลือผู้ขอรับการฟื้นฟูอย่างต่อเนื่อง

👉 **ดี 2** ด้านสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ เป็นการช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพ ที่อยู่อาศัย เงินสงเคราะห์ เครื่องอุปโภคบริโภค หรือสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตให้กับผู้ขอรับการฟื้นฟู

👉 **ดี 3** ด้านการศึกษา เป็นการช่วยสนับสนุนการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือการศึกษานอกระบบให้กับผู้ขอรับการฟื้นฟู เพื่อเพิ่มโอกาสทางเลือกในการใช้ชีวิตให้มีความทำงานที่ดีแก่ผู้ขอรับการฟื้นฟูต่อไปในอนาคต

👉 **ดี 4** ด้านสาธารณสุขและสุขภาพ เป็นการช่วยติดตามและดูแลเกี่ยวกับสุขภาพ การให้คำปรึกษาแนะนำ และการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพสภาพที่ดีปลอดภัยจากสารเสพติดของแต่ละคนอย่างต่อเนื่อง

"ครอบครัว ชุมชน สวัสดิการ การศึกษา การดูแลสุขภาพ...เป็นพลังสร้างภูมิดี"

3. หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องร่วมฝึกพลังฮาวทู...อาสาฟื้นฟูสภาพทางสังคม => 4 พลังกรุณาอาสาฟื้นฟูสภาพสังคมดี

การฝึกพลัง “ฮาวทู” (How to) ซึ่งจากเวทีการประชุมหารือแนวทางการดำเนินงานศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2566 ณ ห้องประชุม Command Centre เห็นว่าควรเสริมเติมเต็มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องให้มีเจตคติเชิงบวกในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคม เข้ามามีส่วนร่วมฝึกพลังร่วมกันดำเนินการอาสา ดูแล ช่วยเหลือ ผู้ขอรับการฟื้นฟู ด้วยใจที่เมตตาปรารถนาดีต่อกัน มีใจกรุณา คิดช่วยเหลือให้พ้นทุกข์ มีใจเมตตา สนับสนุนพลอยยินดีให้กำลังใจการกลับคืนเป็นคนดีของสังคม และมีใจอุเบกขา เที่ยงธรรมปฏิบัติกับทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน แสดงออกมาด้วยการให้ความช่วยเหลือ พุดจา ประสาน เชื่อมมิตรไมตรี จริใจต่อกัน ดำเนินการฟื้นฟูพัฒนาคุณภาพชีวิตอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ขอรับการฟื้นฟูและส่วนรวมอย่างต่อเนื่องเสมอต้นเสมอปลาย หลอมรวมกับหลักการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และหลักการทำงานจิตอาสาพระราชทาน ตกผลึกเป็นฮาวทู 4 พลังกรุณาอาสาฟื้นฟูสภาพสังคมดี โดยหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องสามารถร่วมกันฝึกพลังดำเนินการฟื้นฟูสภาพทางสังคมตามลำดับเหตุการณ์ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้ใจกรุณาเข้าใจรับการประสานส่งต่อ: เจ้าหน้าที่ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม จะได้รับการประสาน หรือส่งต่อผู้ขอรับการฟื้นฟูมาจากศูนย์คัดกรอง สถานพยาบาลยาเสพติด สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ทั้งนี้ ในระยะต่อไปศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมบางแห่งอาจขยายศักยภาพการดำเนินการให้ครอบคลุมหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานภาคเอกชนอื่นที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาเสพติดด้วยก็ได้

ขั้นที่ 2 ใช้ใจกรุณาเข้าถึงการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ: เจ้าหน้าที่ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม จะพิจารณาให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือสงเคราะห์ ด้านใด ด้านหนึ่งหรือหลายด้าน ให้แก่ผู้ขอรับการฟื้นฟูที่ยื่นคำขอรับการฟื้นฟูสภาพทางสังคมตามความเหมาะสมของแต่ละคน ได้แก่

2.1 มีใจกรุณาเข้าถึงการฟื้นฟูสภาพทางสังคมด้านครอบครัวและชุมชน: เจ้าหน้าที่ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมจะดำเนินการประเมินสภาพแวดล้อมในชุมชน ความสัมพันธ์ และสถานะในครอบครัวของผู้ขอรับการฟื้นฟู วิเคราะห์ปัญหา เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาก็ที่เหมาะสมให้แก่ผู้ขอรับการฟื้นฟูในแต่ละคน

2.2 มีใจกรุณาเข้าถึงการฟื้นฟูสภาพทางสังคมด้านสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์: ให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ดำเนินงานตรวจสอบสิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการของผู้ขอรับการฟื้นฟู และสภาพที่อยู่อาศัยโดยคำนึงถึงเพศ อายุ สถานะ สภาพร่างกาย และจิตใจของผู้ขอรับการฟื้นฟูในแต่ละราย และให้ดำเนินการ ดังนี้

- กรณีผู้ขอรับการฟื้นฟูไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง หรือไม่สามารถกลับเข้าอยู่อาศัยในที่อยู่ของตนได้ ให้ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ช่วยเหลือ ดำเนินการจัดหาที่อยู่อาศัย สถานที่พักพิง หรือสถานสงเคราะห์แล้วแต่กรณี ทั้งแบบชั่วคราวหรือแบบถาวร โดยดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

- กรณีผู้ขอรับการฟื้นฟูเป็นผู้เยาว์และไม่มีผู้ปกครองหรือผู้ดูแล หรือเป็นผู้สูงอายุ หรือเป็นผู้พิการทุพพลภาพจนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้และไม่มีผู้ดูแล ให้ผู้ขอรับการฟื้นฟูอยู่ในความดูแลของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงมหาดไทย หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

- กรณีผู้ขอรับการฟื้นฟูไม่ได้ประกอบอาชีพ ให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม จะสอบถามความต้องการด้านอาชีพของผู้ขอรับการฟื้นฟู โดยร่วมกับกระทรวงแรงงานในการจัดหางาน

ที่เหมาะสมกับทักษะความรู้ และความสามารถให้กับผู้ขอรับการฟื้นฟู หรือฝึกอาชีพ หรือประสานกับสถานประกอบการทำข้อตกลง หรือความร่วมมือกับศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมรับผู้ขอรับการฟื้นฟูเข้าทำงาน หรือทั้งนี้เจ้าหน้าที่ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมอาจออกหนังสือรับรองความประพฤติตามที่สถานประกอบการร้องขอ

- กรณีผู้ขอรับการฟื้นฟูยากจน และไม่เคยได้รับเงินสงเคราะห์ หรือเงินช่วยเหลือใด ๆ จากภาครัฐ หรือภาคเอกชน หรือได้รับแต่มีไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ ให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมร่วมกับกระทรวงมหาดไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการมอบเงินสงเคราะห์ หรือเงินช่วยเหลือตามสิทธิ์ที่พึงได้รับ รวมถึงการจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคและสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพแก่ผู้ขอรับการฟื้นฟูตามความจำเป็น

2.3 มีใจกรุณาเข้าถึงการฟื้นฟูสภาพทางสังคมด้านการศึกษา: กรณีผู้ขอรับการฟื้นฟูไม่ได้ศึกษาในสถานศึกษาใด หรืออยู่ระหว่างพักการศึกษา ให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการดำเนินการ ช่วยเหลือ จัดการให้ผู้ขอรับการฟื้นฟูได้รับการศึกษา โดยคำนึงถึงเพศ อายุ ครอบครัว ภาระ สถานะทางการเงิน และสภาพร่างกาย/จิตใจของผู้ขอรับการฟื้นฟูในแต่ละคน

2.4 มีใจกรุณาเข้าถึงการฟื้นฟูสภาพทางสังคมด้านสาธารณสุขและสุขภาพ: ให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการติดตาม และช่วยเหลือผู้ขอรับการฟื้นฟูให้ได้รับการรักษาหรือรับบริการด้านสาธารณสุข พร้อมให้คำปรึกษา แนะนำ และให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ รวมทั้ง การติดตาม ดูแล ช่วยเหลือด้านสุขภาพกายและใจอย่างต่อเนื่อง

ขั้นที่ 3 ใช้ใจกรุณาเข้าถึงการติดตามความคืบหน้า: เจ้าหน้าที่ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมจะดำเนินงานติดตามความคืบหน้าของการฟื้นฟูสภาพทางสังคมทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการฟื้นฟูสภาพทางสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับความยินยอมจากผู้ขอรับการฟื้นฟู

ขั้นที่ 4 ใช้ใจกรุณาพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลสรุปรายงานผล: เจ้าหน้าที่ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมจะดำเนินงานรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลของผู้ขอรับการฟื้นฟูลงในระบบฐานข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุข พร้อมจัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

"ใจใจกรุณา...ขับเคลื่อนงานอาสาฟื้นฟูสภาพสังคม"

โดยทั้งนี้ จากการลงพื้นที่ชุมชนริมคลองเจริญราษฎร์ (ชุมชน 40 ตารางวา ริมคลอง (ย่อยในบ้านคลองสก๊ต 75 ม.16) จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2566 และจากเวทีนำเสนอบทเรียนการดำเนินงานดูแลส่งต่อผู้มีอาการทางจิตจากยาเสพติดในพื้นที่ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2566 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร พบว่ากรณีตัวอย่างผู้ขอรับการฟื้นฟูในพื้นที่สามารถกลับมาใช้ชีวิตปกติสุขเหมือนคนอื่นทั่วไป ๆ ได้ เพราะได้รับกำลังใจ โอกาส คำปรึกษา แนะนำ การติดตาม ดูแล ช่วยเหลือจากสมาชิกในครอบครัว ชุมชน หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ทำให้เขามีอาชีพที่สุจริตมีรายได้เลี้ยงดูครอบครัว และที่สำคัญ คือ ภายในใจของผู้ขอรับการฟื้นฟูมีความพอประมาณ มีเหตุผล ไม่โลภจนเกินพอดี ร้อยเรียงเชื่อมโยงกันเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้รับการฟื้นฟูไม่กลับไปเสพหรือเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก

ดังนั้น หลังจากผู้ขอรับการฟื้นฟูได้รับความช่วยเหลือด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านแล้วกลับมาใช้ชีวิตในสังคมอย่างปกติสุข ควรนำแก่นสาระสำคัญของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหลอมรวมกับ

หลักบุญกิริยาวัตถุ 3 ประกอบด้วย ทาน ศีล (ศีล 5) และภาวนา มาเสริมเติมเต็มความสุขในชีวิตของตนให้ดียิ่งขึ้น ด้วยการเลือกใช้ชีวิตอยู่บนทางสายกลาง พอประมาณ มีเหตุผล ซื่อสัตย์ สุจริต มีภูมิคุ้มกันภายในตัวที่ดี ช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน ยึดหลักปฏิบัติพื้นฐานการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขตามหลักคำสอนของแต่ละศาสนา ผสานศาสตร์พระราชา สำหรับศาสนาพุทธจะนำหลักคำสอนศีล 5 มาปฏิบัติ อันประกอบด้วย เว้นจากการเบียดเบียนชีวิตกัน เว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ เว้นจากการประพฤติดุลกลเมียดคนอื่น เว้นจากการพูดไม่จริง ไม่มีประโยชน์ และเว้นจากการดื่มสุรา เสพสารเสพติด และของมีนเมา พร้อมใช้ปัญญารู้จักขอบออยู่กับปัจจุบัน เห็นสิ่งต่าง ๆ ตามความเป็นจริง เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นใช้ปัญญามหาทางออกเลือกใช้ชีวิตที่สร้างสรรค์ถูกต้องดีงาม เป็นภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพร้อมปลอดภยันตรายเสพติด

4. ระยะต่อไป...ขับเคลื่อนงานบูรณาการฟื้นฟูสภาพทางสังคมในพื้นที่

ระยะต่อไป บูรณาการหน่วยงาน ภาคีเครือข่าย ประชาชนทุกคน ปรับความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้เสพ/ผู้ผ่านการบำบัดรักษาเสพติดว่าเป็นผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาฟื้นฟูสภาพสังคมให้พร้อมกลับมาใช้ชีวิตอย่างปกติสุข ครอบครัว ชุมชน ให้การยอมรับและไม่ตีตรา โดยหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องส่วนกลาง ผนึกพลังบูรณาการขับเคลื่อนงานฟื้นฟูสภาพทางสังคมสู่การปฏิบัติจริงในพื้นที่เห็นผลเป็นรูปธรรม โดยใช้ใจ 4 พลังกรุณา อาสาฟื้นฟูสภาพสังคมดี ขับเคลื่อนงาน และเจ้าหน้าที่ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมใช้ใจกรุณา ร่วมกับหน่วยงานภาคีในพื้นที่ดำเนินการให้ความช่วยเหลือ ฟื้นฟูสภาพทางสังคมให้แก่ผู้ขอรับการฟื้นฟูด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านตามความต้องการและความเหมาะสมของแต่ละคน รวมทั้ง ครอบครัว ชุมชน และสังคมมีใจกรุณาร่วมเป็นส่วนหนึ่งดูแล ช่วยเหลือ ให้โอกาส และให้ที่ยืนในสังคมแก่ผู้ขอรับการฟื้นฟู เพื่อให้ผู้ขอรับการฟื้นฟูสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี ปลอดภยันตรายเสพติด ทุกคนมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตด้วยปัญญาแห่งความพอดี

"บูรณาการอาสาฟื้นฟู ดูแล ช่วยเหลือ กลับคืนเป็นคนดี"

แผนภาพ ความสัมพันธ์การรวมพลังอาสาฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติดและผ่านการบำบัดรักษา

ที่มา : พิศมัย ทองเที่ยง, 2567-ปรับแก้ไข.

ข้อมูลประกอบ

1. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). แนวทางพระราชดำริการพัฒนาสู่ความยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหมิตรพรินต์ติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด.
2. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2546). กรอบแนวคิดทางทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.
3. หน่วยราชการในพระองค์. (2566). จิตอาสาพระราชทาน. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2566, จาก <https://www.royaloffice.th/...>
4. สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก. (2558). ธรรมะประทับใจ. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์สุรวัฒน์.
5. สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก. (2555). เรื่องพระพุทธรูปเจ้าทรงสั่งสอนอะไร เรื่องศีล และหลักการทำสมาธิเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์สุรวัฒน์.
6. สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ. ปยุตฺโต) พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) และพระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). (2546). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม: สังคหวัตถุ 4. สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2566, จาก <https://84000.org/tipitaka/dic/...>
7. ราชกิจจานุเบกษา. กฎกระทรวง เรื่อง การฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติดและผู้ผ่านการบำบัดรักษา พ.ศ. 2566, ให้ไว้ ณ วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2566.
8. สำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงยุติธรรม. (2566). รวมกฎหมายยาเสพติดพร้อมด้วยกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด บางกอกบล็อก.
9. แผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567.
10. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 - 2570).
11. เอกสารนำเสนอ Quick - Win การแก้ไขปัญหายาเสพติด ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.